

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ МЕДІАЦІЇ В ДІЯЛЬНОСТІ АДВОКАТА

Сєдашова О.А.

кандидат педагогічних наук, доцент БІЗНЕС-ШКОЛИ «КРОК»,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК»,
м. Київ, вул. Табірна, 30-32, 03113, Україна, тел.: (050) 923-40 29, e-mail.: SedashovaOA@krok.edu.ua
ORCID: 0000-0001-6562-2749

Заверуха І.Л.

Голова адвокатського об'єднання "LawCoPartners", адвокат, здобувач вищої освіти ступеня «магістр»,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», БІЗНЕС-ШКОЛА «КРОК»,
м. Київ, вул. Табірна, 30-32, 03113, Україна тел.: (067) 2978344, e-mail: zaverukha@lawco.partners
ORCID: 0000-0002-8915-334X

PROBLEM ASPECTS OF MEDIATION APPLICATION IN THE ACTIVITY OF AN ATTORNEY

Sedashova O.

PhD, Associate Professor of KROK Business School "KROK" University,
st. Tabirna, 30-32, 03113, Kyiv, Ukraine, tel.: (050) 923-40 29, e-mail.: SedashovaOA@krok.edu.ua
ORCID: 0000-0001-6562-2749

Zaverukha I.

Head of LA «LAWCO PARTNERS», an attorney, Master student,
University "University of Economics and Law" KROK " KROK BUSINESS SCHOOL
Kyiv, Tabirna Street, 30-32 03113, Ukraine tel. : (067) 2978344, e-mail: zaverukha@lawco.partners
ORCID: 0000-0002-8915-334X

Анотація. Правовий статус адвоката в його безпосередній професійній діяльності, в тому числі у взаємовідносинах із клієнтом, має надзвичайно важливе значення в такому виді правової допомоги, як представництво та консультування. Не меншого значення набуває розуміння адвокатом свого правового статусу в медіації. Стаття присвячена аналізу правового статусу адвоката-медіатора за законодавством України станом на грудень 2020 року. Висвітлено основні принципи адвокатської діяльності й медіації. Розглянуто форми контролю за діяльністю адвоката-медіатора. Досліджено форми обмежень/перешкод адвоката-медіатора. Обґрунтовано необхідність подальших досліджень у цій сфері. Оскільки в українському законодавстві адвокатська діяльність визначена як незалежна професійна діяльність адвоката щодо здійснення захисту, представництва та надання інших видів правової допомоги клієнту, в статті автором досліджено види адвокатської діяльності й співвідношення їх із медіацією, перевірено, чи схожі ці види суспільної діяльності, чи є вони суперечливими, можливо, взаємовиключними, хто може їх здійснювати та з якими особливостями, чи виникає конфлікт інтересів при здійсненні медіації адвокатом, чи існують обмеження у правовому регулюванні адвокатської діяльності щодо можливості здійснювати функції медіатора тощо. Враховуючи активний процес імплементації медіації в суспільні відносини в Україні, що триває кілька років, а також особливості здійснення адвокатської діяльності й наявність тривалих дискусій у різноманітних суспільних, у тому числі професійних, колах щодо вказаних питань, у статті наведено пропозиції вирішення проблемних аспектів здійснення адвокатської діяльності з поєднанням у своїй практиці адвокатами функцій медіаторів, зокрема надання послуги медіації. У даній статті надано відповідь на питання: чи є медіація правовою послугою, чи відноситься до об'єкту адвокатської таємниці інформація, отримана адвокатом у процесі надання послуги медіації, чи компенсуються витрати на медіацію за аналогією з компенсацією витрат на безоплатну правову (правничу) допомогу, чи повинен адвокат-медіатор при наданні послуг медіації виконувати функцію суб'єкта первинного фінансового моніторингу.

Ключові слова: медіація, адвокат, адвокат-медіатор, адвокатська діяльність, право, справедливість, врегулювання спорів, примирення, демократія.

Формул: 0, рис.: 0, табл.: 0, бібл.: 11.

Annotation. *The legal status of a lawyer in his direct professional activity, including in the relationship with the client, is extremely important, including such type of legal assistance as representation and counseling. Understanding of his legal status in mediation is no less important for a lawyer. The article is devoted to the analysis of the legal status of a lawyer-mediator under the legislation of Ukraine as of December 2020. The basic principles of advocacy and mediation are highlighted. Forms of control over the activities of a lawyer-mediator are considered. Forms of restrictions / obstacles of a lawyer-mediator are studied. The need for further research in this area is substantiated. Since Ukrainian law defines advocacy as an independent professional activity of a lawyer in providing protection, representation and other legal assistance to a client, the author examines the types of advocacy and possibility of their implementation in mediation, checks if these types of public activities are similar or contradictory, possibly mutually exclusive, who can perform them and with what features, whether there is a conflict of interest in the implementation of mediation by a lawyer, whether there are restrictions in the legal regulation of advocacy on the ability to perform the functions of mediator, etc. Considering several years of the mediation active implementation ongoing in public relations in Ukraine, as well as the peculiarities of advocacy and the presence of ongoing discussions in various public, including professional, circles on these issues, the article provides proposals to address issues of advocacy with a combination in their practice, lawyers function as mediators, including the provision of mediation services. This article answers the question of whether mediation is a legal service, whether information obtained by a lawyer in the process of providing mediation services is the object of legal secrecy, whether the costs of mediation are reimbursed by analogy with the reimbursement of free legal assistance, or the mediator lawyer must perform the function of the subject of primary financial monitoring when providing mediation services.*

Keywords: *Mediation, lawyer, mediator lawyer, advocacy, law, justice, dispute resolution, reconciliation, democracy.*

Formulas: 0, pic.: 0, tables: 0, lib.:11.

Постановка проблеми. Активний процес повноцінного запровадження медіації на законодавчому рівні в Україні, залучення до цього процесу фахівців із різних професійних кіл (юридичних, управлінських, медичних, освітніх) до формування "ядра" виконавців незвичного та маловідомого для пересічного українця способу вирішення/врегулювання спору/конфлікту - медіації потребують вивчення й аналізу особливостей здійснення ролі медіатора представниками перелічених професій з огляду на наявне правове регулювання їх професійної діяльності.

Оскільки значною частиною професійної діяльності адвоката є саме участь у правових конфліктах різних сфер суспільних відносин, досвід та професійні навички адвоката можуть бути корисними і в розвитку нового соціального інституту. Включаючись до такого процесу, варто чітко розуміти, з яким багажем, окрім власного бажання допомогти сторонам спору/конфлікту, адвокат-медіатор приєднується до процедури медіації. Чи є якісь додаткові переваги у сторін у зв'язку з участю саме адвоката-медіатора? Які можуть бути ризики від такої участі для сторін, для самого адвоката-медіатора, чи для його партнерів, адвокатури загалом, клієнтів адвоката тощо?

Дані питання становлять значний інтерес для розвитку суспільних відносин шляхом запровадження цивілізованих, прогресивних та ефективних інструментів вирішення спорів, альтернативних зверненню до суду.

Важливим аспектом особливості правового регулювання адвокатської діяльності є той факт, що з 28 квітня 2020 року шляхом внесення змін до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», адвокатів й інших юристів віднесли до категорії суб'єктів первинного фінансового моніторингу [5]. Внаслідок цього адвокати та юристи зобов'язані виконувати низку дій щодо перевірки своїх клієнтів і звітувати державі про свої підозри в контексті завдань вказаного Закону. При цьому існують виключення, які дозволяють не виконувати такі дії, а саме:

- 1) здійснення захисту клієнта;
- 2) представництва інтересів клієнта у судових органах;
- 3) представництва інтересів клієнта у справах досудового врегулювання спорів;
- 4) надання консультацій щодо захисту та представництва клієнта.

Як видно, в переліку виключень немає медіації, а відсутність профільного закону, який би міг це врегулювати, ставить під загрозу дотримання принципу конфіденційності медіації, якщо її проводить адвокат, або якщо медіація відноситься до видів юридичних (правових) послуг.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дане наукове дослідження є одним із перших комплексних досліджень щодо суміщення адвокатської діяльності та медіації. Частково деяким питанням даної теми приділено увагу авторським колективом підручника «Медіація у професійній діяльності юриста» [8, с. 415-416]. Також особливості участі адвоката у процедурі медіації досліджувалися О. Яновською [9, с. 21-24]. Свої думки з дотичних питань висловлено у статті В. Поліщук [10], а також О. Горецьким [11].

Проте в основному цими авторами акцент дослідження робився або на суті самої процедури медіації та її перевагах як способі вирішення спорів, або на окремих питаннях правового регулювання такої процедури з погляду наявності юридичного права адвокатів бути надавачем соціальної послуги медіації.

Не вирішені раніше частини загальної проблеми. Чи є медіація як послуга в Україні юридичною (правовою) послугою; чи можуть таку послугу надавати адвокати і не адвокати; чи можуть не адвокати-медіатори отримати компенсацію від держави за надання послуги медіації за аналогією з адвокатами-медіаторами; чи мають сторони медіації, що проводить адвокат-медіатор, статус клієнта в його адвокатській діяльності; чи відноситься інформація, яка стала відомою адвокату в процесі медіації, до адвокатської таємниці й чи повинен адвокат-медіатор звітувати щодо інформації про сторін медіації на виконання своєї ролі суб'єкта первинного фінансового моніторингу у випадку, якщо отримана ним інформація відноситься до такої, яку адвокат має повідомити згідно з законом?

Формулювання основних цілей статті (постановка завдання). Метою є

дослідження проблемних питань при наданні послуги медіації суб'єктами адвокатської діяльності.

Виклад основного матеріалу наукового дослідження (або результат дослідження). Відповідно до ст. 131-2 Конституції України для надання професійної правничої допомоги діє адвокатура. Принципи діяльності, організація роботи та засади здійснення адвокатської діяльності визначається окремим законом [1].

Серед переліку видів адвокатської діяльності в Законі України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» відсутнє згадування медіації в будь-якому значенні, а отже, на нашу думку, не зовсім правильно назвати медіацію правовою послугою, яку може надавати виключно адвокат.

Захист - вид адвокатської діяльності, що полягає в забезпеченні захисту прав, свобод і законних інтересів особи. *Представництво* - вид адвокатської діяльності, який полягає в забезпеченні реалізації прав і обов'язків клієнта в цивільному, господарському, адміністративному та конституційному судочинстві, в інших державних органах, перед фізичними й юридичними особами. *Інші види правової допомоги* - види адвокатської діяльності з надання правової інформації, консультацій і роз'яснень з правових питань, правового супроводу діяльності клієнта, складення заяв, скарг, процесуальних та інших документів правового характеру, спрямованих на забезпечення реалізації прав, свобод і законних інтересів клієнта, недопущення їх порушень, а також на сприяння їх відновленню в разі порушення [2].

Проте Державний стандарт соціальної послуги посередництва (медіації) частково розкриває досліджувані поняття.

Наприклад, *надавач соціальної послуги посередництва (медіації)* - посередник (фахівець із соціальної роботи, соціальний працівник, психолог), медіатор, які безпосередньо реалізують заходи, що становлять зміст соціальної послуги. *Суб'єкт, що надає соціальну послугу*

посередництва (медіації) - підприємство, установа, заклад, організація (різних форм власності та господарювання), фізична особа, фізична особа - підприємець, які відповідають критеріям діяльності суб'єктів, що надають соціальні послуги. *Посередництво (медіація)* - метод розв'язання конфліктів/спорів, за допомогою якого дві або більше сторін конфлікту/спору намагаються в межах структурованого процесу за участю посередника/медіатора досягти згоди для його розв'язання. *Сторони посередництва (медіації)* - сторони конфлікту/спору, які уклали договір про надання соціальної послуги на I етапі або угоду про здійснення медіації на II етапі [3].

На нашу думку, важливі акценти щодо питань правового регулювання медіації в Україні передбачено в п. 4 ч. 1. ст. 1 Закону України «Про безоплатну правову допомогу» [4], в якому дається визначення правових послуг, у тому числі й медіацію.

Науковці Л. Романадзе та Н. Ковалко вважають, що медіація є видом правових послуг, які є наданням правової допомоги, і тому її можна віднести до видів адвокатської діяльності [8, с. 415-416]. Проте, на нашу думку, з таким висновком не можна погодитися, зважаючи на таке.

У ст. 1 Закону України «Про безоплатну правову допомогу», крім іншого, вказується, *що надання особі допомоги в доступі до вторинної правової допомоги та медіації є правовими послугами.*

Таким чином, Закон України «Про безоплатну правову допомогу» вказує однозначно на те, що виключно *допомога в доступі до медіації* є правовою послугою, а не власне медіація. Проте яким ознакам має відповідати така послуга, щоб її можна було віднести саме до цієї категорії, Закон не вказує, а отже, це може породжувати вільне трактування і різне правове застосування.

При цьому Закон України «Про безоплатну правову допомогу» на питання, чи сама медіація, а не допомога в доступі до неї, є правовою послугою, відповіді не

дає. Однозначної відповіді на це питання інше законодавство також не містить.

Оскільки фактично є відсутніми правове регулювання послуги медіації у формі закону, засади її здійснення та принципи організації надання такої послуги, очевидним є висновок про те, що право бути медіатором є фактично доступним кожній особі, в тому числі адвокатам. Будь-хто, незалежно від своєї іншої професійної освіти, може надавати відповідну послугу з дотриманням її міжнародно визнаних принципів і правил. Але чи рівними у діяльності медіаторів будуть представники інших професій порівняно з медіаторами-адвокатами?

Постановою Кабінету Міністрів України від 3 червня 2020 р. № 445 було внесено зміни до Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для оплати послуг та відшкодування витрат адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 4 березня 2013 р. № 130 (далі – Постанова Кабінету Міністрів України № 445), якими, зокрема, Кабінет Міністрів України вирішив спрямувати кошти державного бюджету на оплату послуг і відшкодування витрат медіаторів з числа адвокатів, внесених у Реєстр адвокатів, що надають безоплатну вторинну правову допомогу [6].

Оскільки до Реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу, не адвокати потрапити не можуть, то очевидною є певна нерівність в оплаті послуг та відшкодуванні витрат медіаторів, які не є адвокатами, з медіаторами, що є такими, а отже, вбачається нерівність таких учасників медіації, які обрали собі медіаторами осіб не з числа відповідних адвокатів, яким доведеться самотійно нести тягар відповідних витрат, у той час, коли сторонам, які залучили медіаторів саме з числа адвокатів, внесених у Реєстр адвокатів, що надають безоплатну вторинну правову допомогу, такі витрати компенсує держава і робить їх послуги доступнішими.

Обираючи медіатора з числа адвокатів, будучи клієнтами такого медіатора, чи можуть сторони спору розраховувати на додаткові гарантії збереження конфіденційності наданої адвокату-медіатору інформації, посилаючись на адвокатську таємницю?

Відповідно до п. 7. ч. 1. ст. Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» клієнтом є особа, в інтересах якої здійснюється адвокатська діяльність. Разом з тим, відповідно до ст. 22 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» адвокатською таємницею є будь-яка інформація, що стала відома адвокату про клієнта, а також питання, з яких клієнт звертався до адвоката, й інші документи і відомості, одержані адвокатом під час здійснення адвокатської діяльності [2].

Враховуючи те, що, на нашу думку, медіація не є видом адвокатської діяльності, а сторони медіації - не є клієнтами адвоката в його адвокатській діяльності, оскільки адвокат не укладає зі сторонами медіації угоду щодо їх захисту, представництва чи інших видів правової допомоги, а отже, вся інформація, яку адвокат-медіатор дізнався від сторін медіації, на нашу думку, не може вважатися адвокатською таємницею та мати відповідні гарантії адвокатської діяльності.

На нашу думку, на таку інформацію не поширюються гарантії адвокатської діяльності, а тому адвокат-медіатор не має жодних правових підстав відмовитися давати свідчення за зверненням слідчих органів чи суду щодо відомих йому обставин про сторони медіації, якщо у відомій йому інформації є важливі для правильного вирішення справи обставини, посилаючись на самі лише міжнародно визнані принципи медіації.

Чинне кримінально-правове законодавство містить зобов'язання кожному, хто має відомості про вчинення злочину, повідомити про такі обставини. У протилежному випадку бездіяльність може бути оцінена як форма співучасті, за що передбачена кримінальна відповідальність.

Разом з тим, на адвокатуру в Україні покладається не лише функція надання правничої допомоги.

Законом України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» на адвокатуру покладено не притаманну, на нашу думку, функцію – суб'єкта первинного фінансового моніторингу.

Науковець В. Гвоздій звертає увагу на особливий статус адвокатів як спеціальних суб'єктів первинного фінансового моніторингу [7].

Відповідно до ч. 1 ст. 8 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» адвокатам встановлено перелік випадків, коли потрібно виконувати функцію суб'єкта первинного фінансового моніторингу, а саме – коли адвокати задіяні у фінансовій операції для свого клієнта щодо: 1) купівлі-продажу нерухомості; 2) управління активами клієнта; 3) управління банківським рахунком або рахунком у цінних паперах; 4) залучення коштів для утворення юридичних осіб, забезпечення їх діяльності та управління ними; 5) утворення юридичних осіб, забезпечення їх діяльності (включаючи аудит) чи управління ними, а також купівлі-продажу юридичних осіб (корпоративних прав) [5].

Враховуючи викладений вище висновок про те, що, на нашу думку, сторони медіації не є клієнтами адвоката-медіатора в його адвокатській діяльності, оскільки медіація не є видом адвокатської діяльності, можна дійти висновку, що адвокат-медіатор не зобов'язаний виконувати функції суб'єкта первинного фінансового моніторингу в процесі медіації виключно по тій причині, що він, окрім того, що є медіатором, поєднує це зі статусом адвоката.

Однак ст. 5 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації

(відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» до суб'єктів первинного фінансового моніторингу відносить не лише адвокатів, а й інших осіб, які надають юридичні послуги. Якщо вважати, що медіація є юридичною (правовою) послугою, а станом на зараз юридичною послугою достовірно вважається лише допомога в доступі до медіації згідно з Законом України «Про безоплатну правову допомогу», то будь-яка особа, яка надає послугу медіації, стає суб'єктом первинного фінансового моніторингу з відповідними правами й обов'язками, в тому числі тими, що перелічені в ст. 8 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

Варто зазначити, що в Законі України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» передбачено відповідальність за неподання, несвоєчасне подання, порушення порядку подання або подання недостовірної інформації. Тобто у разі неподання або несвоєчасного подання інформації про те, що суб'єкт первинного фінансового моніторингу, не виконав передбачені цим Законом дії або виконав їх з порушенням встановленої процедури і без дотримання строків, до нього можуть бути застосовані штрафні санкції.

Відсутність належного правового регулювання статусу медіатора та гарантій захисту інформації, яку медіатор отримав від сторін медіації, на нашу думку, ставить під загрозу успішність упровадження в Україні інституту медіації.

Висновки та перспективи подальшого дослідження. Поточний стан правового регулювання адвокатської діяльності містить прогалини і суперечності, викладені в цій статті, у

зв'язку з цим можна вести мову про такі висновки.

- Відсутність у Законі України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» вказівки на те, що медіація не є видом правової допомоги та в деяких випадках дає підстави їх ототожнювати з різними правовими наслідками, як негативними, так і позитивними (на перший погляд). На нашу думку, цю проблему можна вирішити, наприклад, шляхом внесенням змін до вказаного Закону, в якому прямо зазначити, що медіація не є правовою послугою, при цьому, адвокатам не заборонено займатися такою діяльністю і на таку діяльність не поширюються ні гарантії, ні обмеження адвокатської діяльності.

- Існуючим нормативно-правовим регулюванням адвокатської діяльності передбачена грошова компенсація адвокатам, які внесені до реєстру адвокатів, що надають безоплатну вторинну правову допомогу за надання послуги медіації на рівні з передбаченими у профільному Законі видами адвокатської діяльності (правові послуги). При цьому в Законі України «Про безоплатну правову допомогу» вказано, що правовою послугою є не сама медіація, а надання допомоги в доступі до медіації. Оскільки медіатори-не адвокати не можуть отримати подібну компенсацію та не можуть бути внесеними в будь-який реєстр адвокатів через відсутність аналогічного права в іншому галузевому нормативно-правовому регулюванні, то очевидними є ознаки дискримінаційного (нерівного) підходу, що є неприпустимим, зважаючи на принцип рівності можливостей у доступі до професії та інше. На нашу думку, вирішити цю проблему можна шляхом внесення змін до Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для оплати послуг та відшкодування витрат адвокатів, що надають безоплатну вторинну правову допомогу, з якого видалити медіацію з переліку послуг, за які адвокату, внесеному до реєстру адвокатів, що надають безоплатну вторинну правову

допомогу, передбачено грошову компенсацію.

- Відсутність Закону про медіацію в Україні, на нашу думку, створює можливості для довільного правозастосування та ставить під сумнів можливість успішного запровадження і розвитку медіації в Україні. виправити це міг би профільний Закон, який мав би нормативно закріпити правовий статус медіатора та порядок доступу до даної професії; питання оплати послуг з медіації, компенсацію таких витрат сторонам медіації державою за аналогією з грошовою компенсацією за послуги адвоката, внесеного до реєстру адвокатів, що надають безоплатну вторинну правову допомогу; питання контролю за рівнем кваліфікації медіаторів і їх відповідальності за дотримання загально-визнаних принципів та процедури медіації; а також закріпити гарантії діяльності медіаторів, таких як охорону таємниці отриманої інформації у процесі медіації, за аналогією з адвокатською чи лікарською таємницею.

- Віднесення медіації до видів послуг, за які передбачено компенсацію адвокатам, внесеним до реєстру адвокатів, що надають безоплатну вторинну правову

допомогу, на нашу думку, ототожнює медіацію з іншими видами правових послуг, внаслідок чого, із суб'єктивної позиції певних контролюючих державних органів, на всіх без виключення медіаторів можуть розповсюджуватися положення Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», що, у свою чергу, суперечить основоположному принципу медіації щодо конфіденційності. виправити цю проблему можливо шляхом усунення неоднозначного трактування поняття медіації, що повністю досягається пропозиціями, які викладені до попередніх пунктів, а також може бути додатково розширене доповненням медіації до переліку виключень видів діяльності з переліку підзвітних та підконтрольних державі.

Внесення описаних змін, на нашу думку, суттєво збільшить можливості застосування медіації в максимально широкому колі суспільних відносин із найкращим соціальним ефектом, а викладені в цій статті позиції можуть бути використані в подальших дослідженнях.

Література:

1. Конституція України. [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 22.08.2020).
2. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 № 5076-VI. - [Електронний ресурс]. - URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17#Text> (дата звернення: 22.08.2020).
3. Державний стандарт соціальної послуги посередництва (медіації), затверджений наказом Міністерства соціальної політики України від 17.08.2016 № 892. - [Електронний ресурс]. - URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1243-16#n13> (дата звернення: 22.08.2020).
4. Про безоплатну правову допомогу: Закон України від 02 червня 2011 р. № 3460-VI. - [Електронний ресурс]. - URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3460-17#Text> (дата звернення: 22.08.2020).
5. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 14.08.2014 р. № 1702-VII. - [Електронний ресурс]. - URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text> (дата звернення: 22.08.2020).
6. Порядок використання коштів, передбачених у державному бюджеті для оплати послуг та відшкодування витрат адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 4.03.2013 р. № 130. - [Електронний ресурс]. - URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/130-2013-%D0%BF#n9> (дата звернення: 22.08.2020).
7. Гвоздів В. Фінансовий моніторинг в адвокатській діяльності. *Національна асоціація адвокатів України*. - [Електронний ресурс]. - URL: <https://unba.org.ua/publications/3342-finansovij-monitoring-v-advokats-kij-diyalnosti.html> (дата звернення: 22.08.2020).
8. Медіація у професійній діяльності юриста : підручник / авт. кол.: Т. Білик, Р. Гаврилук, І. Городиський [та ін.]; за ред. Н. Крестовської, Л. Романадзе. - Одеса : Екологія, 2019. 456 с.
9. Яновська О. Особливості участі адвоката у процедурі медіації. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Юридичні науки*. 1 (99)/2014. С. 21-24.

10. Поліщук В. Що адвокату потрібно знати про медіацію? *Національна асоціація адвокатів України*. URL: <https://www.hsa.org.ua/blog/shho-advokatu-potribno-znaty-pro-mediatsiyu/> (дата звернення: 22.08.2020).
11. Горещкий О. Адвокат-медіатор: коли виникає конфлікт інтересів? *Юридична газета*. № 9 (715). - [Електронний ресурс]. - URL: <https://jur-gazeta.com/publications/practice/mizhnarodniy-arbitrazh-ta-adr/advokatmediator-koli-vinikae-konflikt-interesiv.html> (дата звернення: 22.08.2020).

References

1. The Verkhovna Rada of Ukraine (1996), The Constitution of Ukraine, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (Accessed 22 August 2020).
2. The Verkhovna Rada of Ukraine (2013), The Law of Ukraine "On the Bar and Legal Practice", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17#Text> (Accessed 22 August 2020).
3. Ministry of Social Policy of Ukraine (2016), "Order Ministry of Social Policy of Ukraine "On approval of state standards of social services of mediation", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1243-16#n13> (Accessed 22 August 2020).
4. The Verkhovna Rada of Ukraine (2011), The Law of Ukraine "On Free Civil Legal Aid", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3460-17#Text> (Accessed 22 August 2020).
5. The Verkhovna Rada of Ukraine (2019), The Law of Ukraine "On prevention and counteraction to legalization (laundering) of proceeds from crime, financing of terrorism and financing of proliferation of weapons of mass destruction", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20?lang=en#Text> (Accessed 22 August 2020).
6. Cabinet of Ministers of Ukraine (2013), "Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine "On Approval of the Procedure for Using Funds Provided in the State Budget for Payment of Services and Reimbursement of Expenses of Lawyers Providing Free Secondary Legal Aid", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/130-2013-%D0%BF#n9> (Accessed 22 August 2020).
7. Hvozdiy, V. (2018), "Financial monitoring in advocacy", *The official site of The Ukrainian National Bar Association* available at: <https://unba.org.ua/publications/3342-finansovij-monitoring-v-advokats-kij-diyal-nosti.html> (Accessed 22 August 2020).
8. Bilyk, T.V. Havryliuk, R.O. Horodys'kyj, I.M. [ta in.] ; za red. Krestovs'koi, N. Romanadze, L. (2019), *Mediatsiia u profesijnijdiial'nostiiurysta: pidruchnyk* [Mediation in professional activities Lawyer: Tutorial], Ekolohiia, Odesa, Ukraine.
9. Yanovs'ka, O. (2014), "The advocate participation peculiarities in the mediation", *VisnykKyivs'kohonatsional'nohouniversytetuimeniTarasaShevchenka. Yurydychninauky*. vol. 1 (99). pp. 21-24.
10. Polischuk, V. (2020), "What a lawyer needs to know about mediation?", *Vyschashkolaadvokatury NAAU Kursy z pidvyschenniakvalifikatsiiadvokativ [High School Advocacy NAAU Advanced training courses for lawyers]*, available at: <https://www.hsa.org.ua/blog/shho-advokatu-potribno-znaty-pro-mediatsiyu/> (Accessed 22 August 2020).
11. Horets'kyj, O. (2020), "Lawyer-mediator: when a conflict of interest arises", *Yurydychnahazeta [Legal Newspaper]*. vol. 9 (715), available at: <https://jur-gazeta.com/publications/practice/mizhnarodniy-arbitrazh-ta-adr/advokatmediator-koli-vinikae-konflikt-interesiv.html> (Accessed 22 August 2020).

Стаття надійшла до редакції 25.08.2020 року